

Potešiteľné: knižničný fond sa rozrástol

Rozhovor s riaditeľkou Janou Holubcovou

Knižnice to majú v konkurencii elektronických médií a internetu ťažké. V dôsledku ekonomickej situácie nie je jednoduché ani obnovovať knižničný fond. Napriek tomu ešte stále sú ľudia, ktorí potrebujú k čítaniu či prijímaniu informácií šuštíanie papiera a v zátiší s knihou dokážu nájsť pokoj a relax. Aby knihy prežili, je potrebné vychovávať mladých čitateľov.

*** Aké podujatia chystá vaša knižnica v Marci - mesiaci knihy?**

- Tekovská knižnica v Leviciach každoročne pripravuje pre svojich používateľov, ale aj návštevníkov, množstvo podujatí. V roku 2008 ich bolo až 560. To znamená, že každý mesiac knižnica pripravuje desiatky podujatí. Mesiac marec je špecifický tým, že profesionálne združenie verejne prístupných knižníc pod názvom Slovenská asociácia knižníc v mesiaci marec vyhlasuje už po desiatykrát Týždeň slovenských knižníc (TSK). V tomto roku sa TSK koná 23. až 29. marca s mottom Knižnice pre všetkých. To znamená, že okrem bežných, každodenných podujatí sa v tomto týždni sústreďujeme aj na nečitateľskú verejnosť, ktorú sa snažíme prilákať zaujímavými a kvalitnými podujatiami vo všetkých verejne prístupných oddeleniach, vrátane pobočky Vinohrady. Takýmto spôsobom, prostredníctvom celoslovensky organizovaného Týždňa slovenských knižníc, sa knižnice snažia osloviť nielen svojich čitateľov a návštevníkov, ale aj širokú verejnosť. Preto aj naša knižnica každoročne pripravuje množstvo podujatí pre deti, mládež a dospelých, ktorí sú našimi čitateľmi. Snažíme sa ale aj o stretnutia so zaujímavými ľuďmi, ktorí nie sú vždy iba spisovateľmi, pripravujeme

mnohé výstavy, organizujeme hudobné podujatia, či stretnutia s protidrogovou tematikou. To „svoje“ si môže každý vybrať sám.

*** Ako sa vám darí dopĺňať knižničný fond?**

- V porovnaní s predchádzajúcim rokom v roku 2008 knižnica zaznamenala pozitívny nárast knižničného fondu a čo je potešujúce, výraznejšie sa zvýšil najmä nákup knižničného fondu. Dúfam, že v tomto roku knižnica opäť dosiahne vyšší prírastok ako v roku predchádzajúcom. To závisí aj od grantového programu Ministerstva kultúry SR, či knižnica získa finančné prostriedky na tento účel. Projekt knižnica poslala, teraz musí čakať na rozhodnutie príslušnej komisie. Okrem finančných prostriedkov od zriaďovateľa - Nitrianskeho samosprávneho kraja, sú pre knižnicu grantové finančné prostriedky síce neistým, ale ďalším zdrojom financovania.

*** Aký je čitateľský poplatok v knižnici a aký servis za to dostane u vás čitateľ?**

- Ročný členský poplatok pre čitateľa od 15 rokov je 3,98€ (120 Sk). Dieťa do dovŕšenia veku 15 rokov platí členské 1,99€. Držitelia preukazu ZŤP so sprievodom a dôchodcovia nad 70 rokov majú vstup do knižnice zadarmo. Po zaplatení členského poplatku na 1 rok má čitateľ právo celoročne:

1. Využívať absenčné služby knižnice (výpožičky kníh, časopisov, máp a pod.) vo všetkých oddeleniach knižnice, pokiaľ nie je vekovo obmedzený. Môže si vypožičkať knižničné dokumenty z oddelenia beletrie, odborného oddelenia, hudobného kabinetu, oddelenia literatúry pre deti, prípadne z pobočky Vinohrady.

2. Využívať prezenčné služby knižnice (študovať, prípadne čítať beletriu, odbornú literatúru, hudobniny, čítať odborné periodiká, časopisy, dennú tlač a pod.) vo všetkých študovniach a čítárňach knižnice.

3. Využívať internetovú stránku knižnice www.kniznicalevice.sk na vyhľadávanie knižničných dokumentov v on-line katalógu knižnice z „tepla svojho domova“, príp. rezervovať si potrebné dokumenty, alebo skontrolovať stav svojho konta v knižnici.

4. Využívať internetové služby knižnice.

Čitateli, deti a mládež počas roka navštevujú knižnicu v rámci organizovaných podujatí pre celé kolektívy a všetci ostatní čitatelia, ale i široká verejnosť, majú možnosť navštíviť všetky podujatia organizované knižnicou pre verejnosť, akými sú hudobné podujatia, stretnutia s autormi, prezentácie kníh, výstavy a pod.

Knižnica poskytuje aj tzv. špecializované služby, ktoré sú spoplatnené, ako napr. kopírovanie knižničných dokumentov, rezervácie dokumentov, objednávanie knižničných dokumentov z iných knižníc prostredníctvom MVS – medziknižničnej/medzinárodnej výpožičnej služby, vypracovávanie rešerší a pod.

*** Aká je disciplína čitateľov ohľadom vracania kníh včas a nepoškodených?**

- Nerada to hovorím, ale mnohí naši čitatelia sú neporiadni a zábudliví. Napriek tomu sú však slušní a väčšinu požičaných knižničných dokumentov naozaj po upozornení vrátia v poriadku.

Niektorých je potrebné upozorniť viackrát, o to je to pre nich nepríjemnejšie a aj nákladnejšie... Knižnica má, bohužiaľ, iba obmedzený knižničný fond a najmä na odborné dokumenty stoja čitatelia doslova vo „virtuálnom rade“. Moja rada všetkým čitateľom: „Vráťte vypožičané dokumenty včas, nebude vás to nič stáť a navyše tým potešíte ďalších čakajúcich čitateľov“.

*** Tekovská knižnica patrila vždy medzi najlepšie v práci s najmladšími čitateľmi. Ako sa vám darí v tomto smere?**

- Naša knižnica je v povedomí slovenských knihovníkov naozaj známa prácou s deťmi, ale rovnako aj prácou so znevýhodnenými používateľmi a tiež s nevidiacimi a slabozrakými používateľmi. Čo sa týka detí, tým sa knižnica venuje od predškolského veku. Na prvé stretnutie s knihou pripravuje deti materských škôl pomaly, postupne, občasnými a neskôr pravidelnejšími návštevami. Veľmi osvedčenou a tiež atraktívnou formou pritiahnutia tých najmenších sú dramatizácie rozprávok, ktoré obľubujú aj deti mladšieho školského veku. Knižnica aktívne spolupracuje s 12 materskými škôlkami. Spomedzi levických MŠ knižnicu navštevovali aj deti zo Špeciálnej materskej školy a dokonca aj deti z MŠ v Ondrejovciach.

Pre deti mladšieho školského veku knižnica každoročne pripravuje medzitriednu súťaž detí Čítam, čítaš, čítame. V tomto roku prebieha už jej XVII. ročník. Do súťaže sa každoročne zapája viac než 40 tried detí. Ide o mimoriadne obľúbenú súťaž detí nielen v čítaní, ale aj v poznávaní, šikovnosti a bystrosti. Knižnica každoročne slávnostne vyhodnocuje najlepšie detské kolektívy druhých, tretích a štvrtých ročníkov, ktoré potom získajú vecné odmeny.

V tomto roku sa už po šiestykrát zapojíme do medzinárodného podujatia Noc v knižnici s Andersenom, ktoré sa už stalo tiež tradíciou. Už teraz môžem povedať, že sa tešíme na tohtoročných malých nocľazníkov, pre ktorých opäť pripravíme atraktívny program.

*** Koľko je v okrese Levice mestských a obecných knižníc a ako im pomáha Tekovská knižnica?**

- V roku 2008 naša knižnica koordinovala a usmerňovala činnosť 91 obecných knižníc so 4 pobočkami. Z nich 1 je regionálna knižnica, 3 knižnice sú mestské – Šahy, Želiezovce, Tlmače, 9 obecných knižníc je profesionalizovaných a 78 obecných knižníc je neprofesionalizovaných. Naša pomoc sa sústreďuje najmä na poskytovanie servisu pre obecných knihovníkov, ale aj pre starostov. Na svojej webovej stránke má knižnica podstránku pre obecné knižnice v regióne, na ktorej majú k dispozícii všetky vzorové dokumenty, text dohody o spolupráci s našou knižnicou (ktorú knižnice využívajú), všetky aktuálne informácie, kontakty, novinky a podobne. V prípade potreby si obecný knihovník, respektíve starosta dohodne návštevu príslušnej knižnice. Pokiaľ to nie je potrebné, všetky otázky môžu konzultovať osobne, telefonicky, prípadne e-mailom s metodičkou.

*** V súvislosti s prestavbou Námestia hrdinov sa uvažuje aj so zbúraním či prestavbou DK Družba, kde sídli oddelenie odbornej literatúry. Ako je to s prípravou stavby novej budovy Tekovskej knižnice, kde by boli všetky oddelenia pod jednou strechou?**

- Nová budova knižnice je mojím najväčším želaním, ako aj želaním všetkých pracovníkov knižnice. Nová budova je potrebná pre knižnicu o to viac, že súčasné umiestnenie knižnice už prestáva byť hygienicky únosným a bezpečným miestom nielen pre pracovníkov, ale v poslednom čase už aj pre našich návštevníkov. Za vedenie knižnice môžem sľúbiť všetkým,

že budem robiť možné aj nemožné, aby sa toto želanie nielen knihovníkov, ale aj našich čitateľov a návštevníkov čím skôr splnilo.

*** Na záver obligátne otázka. Čo rada číta riaditeľka Tekovskej knižnice?**

- To závisí od okolností a od nálady. Niekedy starú dobrú klasiku, inokedy najhorúcejšiu súčasnosť, faktografiu, ale aj poéziu. Mám rada vážnych, ale aj vtipných a inteligentných autorov a verte tomu, že takých máme aj tu v okolí Levíc. Mám to šťastie, že naša knižnica posledných pár rokov užšie spolupracuje s Literárnym klubom Dúha a pomáha nielen renomovaným autorom, ale aj tým začínajúcim prezentovať ich tvorbu. Vrelo odporúčam všetkým vašim čitateľom, aby čítali, či už klasikov, alebo súčasných moderných autorov a rovnako im odporúčam siahnuť aj po regionálnych autoroch. Srdečne pozývam všetkých do našej knižnice. kde si každý nájde niečo zaujímavé. A keď to nebude kniha, hudba, mapa, časopis, tak vás pozývam na niektoré z našich podujatí, ktoré pre vás pripravujeme.

ŠTEFAN RÁCHELA